

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΟΓΚΡΕΣΟΥ ΣΤΕ****11.2.2021, διαδικτυακά**

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Κογκρέσου είναι, μετά το Καταστατικό Φόρουμ, η πιο βασική επιτροπή υπό την έννοια ότι επιβλέπει την εφαρμογή του κειμένου αναφοράς του Κογκρέσου που είναι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πρόκειται για μία σειρά αρχών και κανόνων που εκφράζουν όλες τις αξίες του ΣΤΕ και οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από το σύνολο των 47 κρατών μελών. Συνοδεύεται από 2 πρόσθετα πρωτόκολλα. Η Επιτροπή διαμορφώνει αποστολές αποτελούμενες από μέλη του Κογκρέσου (από το τοπικό και από το περιφερειακό τμήμα) συνοδευόμενα από στέλεχος της γραμματείας του οργάνου και οπωσδήποτε από νομικό σύμβουλο της ειδικής ομάδας του Κογκρέσου και ως επί το πλείστον από ένα μέλος της Επιτροπής των Περιφερειών, οι οποίες επισκέπτονται σε κυλιώμενη βάση και άνα 6-7 έτη όλα τα κράτη μέλη. Κάποιες αποστολές μελετούν αναλυτικά την λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών ενώ άλλες παρατηρούν την ορθή και δίκαιη διεξαγωγή των εκλογικών διαδικασιών. Οι εκθέσεις που είναι το αποτέλεσμα αυτών των ερευνών αποτελούν την αιχμή του δόρατος στην δουλειά του Κογκρέσου.

Στην συνάντηση συμμετείχαν από πλευράς Ελληνικής Αντιπροσωπείας οι κκ: Κουκάς Κωνσταντίνος (Δήμαρχος Μυκόνου, Επικεφαλής Εθνικής Αντιπροσωπείας και τακτικό μέλος Επιτροπής), Δούρου Ρένα (Περιφερειακή Σύμβουλος Αττικής, Αναπληρώτρια Επικεφαλής και τακτικό μέλος Επιτροπής), Υδραίου Μερόπη- Σπυριδούλα (Δήμαρχος Κεντρικής Κέρκυρας, τακτικό μέλος Επιτροπής), Αδαμοπούλου Κατερίνα (Αντι-περιφερειάρχης Αττικής, αναπληρωματικό μέλος).

Οι εκθέσεις υπό εξέλιξη σχετικά με την **τοπική δημοκρατία στην Βουλγαρία αλλά και στην Ολλανδία** τέθηκαν σε συζήτηση και οι εισηγητές θα ενσωματώσουν όποιες παρατηρήσεις κάνουν αποδεκτές στο τελικό τους

κείμενο προς ψηφοφορία και υιοθέτηση στην επόμενη συνάντηση της επιτροπής.

Αντίστοιχη ενημέρωση έγινε και για τις **αποστολές παρακολούθησης εκλογών στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη και στην Ουκρανία** και σχετική συζήτηση, ενώ οι τελικές εκθέσεις δεν έχουν συνταχθεί και θα τεθούν σε ψηφοφορία στην επόμενη συνάντηση επίσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ουκρανία αναγνωρίστηκε το δικαίωμα, στους εσωτερικά μετακινούμενους πληθυσμούς, να μπορούν να ψηφίζουν στις τοπικές εκλογές, ενώ στο Mostar της Βοσνίας Ερζεγοβίνης διεξήχθησαν εκ νέου οι τοπικές εκλογές, μετά από απουσία λειτουργίας του θεσμού επί 12 ετία, στην περιοχή.

Η **κατάσταση της Δημοκρατίας στην Τουρκία**, σε συνέχεια της σχετικής παράδοσης καθυστερήσεων και αναβολών των σχετικών συζητήσεων λόγω έλλειψης συνεργασίας και παροχής στοιχείων, αναβλήθηκε ως θεματική για ακόμα μία φορά και μεταφέρθηκε στην επόμενη συνάντηση. Ο εκπρόσωπος της γείτονος δήλωσε ότι το ευρωπαϊκό πρόσωπο της Τουρκίας έχει σταθερούς υποστηρικτές σε πολλούς αιρετούς εκπρόσωπους και ότι δεν είναι πάντα αντικειμενικό το κλίμα που διαμορφώνεται από τα ΜΜΕνημέρωσης σχετικά με τη λειτουργία της Τοπικής Δημοκρατίας στην χώρα.

Αναφορά έγινε και στην επερχόμενη **αποστολή παρακολούθησης τοπικών και περιφερειακών δημοκρατικών θεσμών στο Αζερμπαϊτζάν**, που είναι ουσιαστικά η πρώτη ενδιάμεση αποστολή παρακολούθησης (post monitoring) μετά από μία Έκθεση με πολλές παρατηρήσεις σε σημαντικά θέματα προ Ζετίας.

Η Επιτροπή υιοθέτησε δύο βασικές Εκθέσεις :

- η πρώτη σχετικά με τα **«θέματα που αναδείχθηκαν από τις απόστολές επίβλεψης της εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις απόστολές Παρατήρησης Εκλογικών Διαδικασιών»**

- και η δεύτερη σχετικά με **«την εξασφάλιση του σεβασμού του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε καταστάσεις κρίσεων».**

Εισηγητές τους είναι ο πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Laeender Verbeek, Ολλανδός, μαζί με τον Άγγλο Stewart Dickson. Η Έκθεση αναφέρεται στο διάστημα 2017-20 και ουσιαστικά αναδεικνύει ότι οι δυσκολίες στη διεξαγωγή των αποστολών παραμένουν. Στόχος του Κογκρέσου ιδίως από την εποχή της οικονομικής κρίσης, το 2010-11 υπήρξε η ποιοτική διεξαγωγή μικρότερου αριθμού αποστολών, με ουσιαστικά αποτελέσματα και ολοκληρωμένες εκθέσεις. Ο στόχος παραμένει ο ίδιος. Το οικονομικό ζήτημα είναι ένα αγκάθι, αλλά το Κογκρέσο και οι εκπρόσωποι του κρατήθηκαν στο ύψος των περιστάσεων εκπληρώνοντας σε υψηλό επίπεδο αυτή την υπηρεσία προς την τοπική και περιφερειακή δημοκρατία.

Τα συμπεράσματα είναι ότι δυστυχώς **οι οικονομικές πηγές των τοπικών αρχών, ο διαχωρισμός των εξουσιών, η διαβούλευση και η εφαρμογή του Χάρτη στο σύνολο του, εξακολουθούν να έχουν προσκόμματα.** Πιο συγκεκριμένα ο κ. Verbeek τόνισε ότι οι συνθήκες εργασίας των τοπικά και περιφερειακά αιρετών εκπροσώπων, στα γραφεία τους δεν εμπνέουν ασφάλεια, σε πολιτικό και νομικό επίπεδο και δεν τους υποστηρίζουν στην απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων τους. Επιπλέον η έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς καταλήγει να επηρεάζει την συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και εντείνει τις πολώσεις κατά τη διεξαγωγή των εκλογικών διαδικασιών, διαμορφώνοντας μία τάση στην επανα-συγκέντρωση εξουσιών. «Υποστηρίζω έντονα ότι οι επόμενες μελλοντικές αποστολές, θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους έναν νέο παράγοντα που είναι οι διαδικτυακές εκστρατείες μίσους κατά τη διάρκεια των εκλογών» τόνισε ο κ. Dickson.

Παρόλα ταύτα η έκθεση δείχνει την πολύ θετική τάση των τοπικών αρχών εις τρόπον ώστε η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Χάρτη να γίνεται πιο ολοκληρωμένα, ενώ έχει αυξηθεί και η ποικιλία των εργαλείων που διατίθενται στον πολίτη για να συμμετάσχει ενεργότερα στα κοινά, παράλληλα με την αύξηση των χωρών που προβλέπουν την άμεση εκλογική διαδικασία για την

ανάδειξη δημάρχων. Επιπλέον περισσότερες χώρες άρχισαν να υιοθετούν και τα πρόσθετα πρωτόκολλα του Χάρτη.

Η Έκθεση ενθαρρύνει τα όργανα του Κογκρέσου να αναπτύξουν ειδικά εργαλεία και πολιτικές με την προοπτική υποστήριξης των κρατών μελών στην ανάγκη τους να ανταποκριθούν στα προαναφερθέντα ζητήματα εφαρμογής του Χάρτη και να αναπτύξουν καλές πρακτικές σε σχέση με αυτά. Ειδικά η Σύσταση που απευθύνεται στις Κυβερνήσεις των Κρατών Μελών τονίζει την ανάγκη εφαρμογής του Χάρτη ιδίως σε καταστάσεις κρίσεων όπως αυτή του COVID – 19 η οποία υποθάλπει συνθήκες καταπάτησης κεκτημένων της εφαρμογής του Χάρτη.

Ένα γράμμα από τον Δήμαρχο Πενείας στην Κύπρο, και με την υποστήριξη της **Ένωσης Δήμων Κύπρου, σχετικά με την έλλειψη διαβούλευσης των δήμων κατά τη διάρκεια της αναθεώρησης και διοικητικής διαρρύθμισης στην χώρα**, έφερε ένα ακόμα θέμα συζήτησης προς στα μέλη της Επιτροπής. Η επιτετραμμένη εισηγήτρια στα θέματα της τοπικής δημοκρατίας στην Κύπρο υποσχέθηκε να ασχοληθεί με το ζήτημα αναλυτικά, καθώς ήδη έχει προβλεφθεί αποστολή του Κογκρέσου με επικεφαλής της κ. Gunnt Marie Helgensen (προέδρου του τμήματος περιφερειών του Κογκρέσου), στα τέλη Μαρτίου 2021.

Αρκετά ενδιαφέρουσα συζήτηση αναπτύχθηκε στην θεματική για την **χρησιμότητα των δημοψηφισμάτων**. Από την μία είναι ένα μέσο άμεσης δημοκρατίας και εμπλοκής των πολιτών, από την άλλη η χρήση του για απλά ζητήματα μπορεί να καταλήξει να το απαξιώσει. Το μέτρο που χρειάζεται αναλύεται στην σχετική Έκθεση.

Διενεργήθηκε, τέλος από την Γραμματεία του Κογκρέσου, μετά από πρόταση του προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, **έρευνα** που διήρκησε ένα μήνα σχετικά με την **αποτελεσματικότητα των διαδικτυακών συνεδριάσεων**. Δεν συμμετείχαν πολλοί στην έρευνα αλλά το αποτέλεσμα ήταν μία γενικότερη ικανοποίηση από την λειτουργικότητα της διεξαγωγής. Οπωσδήποτε τηρουμένων των αναλογιών θεωρούνται αποδοτικές και αυτές οι συναντήσεις. Υπάρχουν στο Κογκρέσο πολύ εμπνευσμένα στελέχη που

διαχειρίζονται πολύ καλά και αυτή την έκτακτη κατάσταση. Καθώς φαίνεται οι επιτροπές θα συνεχίζουν μέχρι το καλοκαίρι να συνεδριάζουν διαδικτυακά.

Τον Μάρτιο 2021 θα διεξαχθεί η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής, στο Πλαίσιο της Ολομέλεια τους Κογκρέσου, διαδικτυακά και με νέο προεδρείο, καθώς τον Μάρτιο θα διεξαχθούν και σχετικές εκλογές.

Χαμακιώτη Δέσποινα

Υποστήριξη Εθν. Αντ/πείας Κογκρέσο ΣτΕ

Διεθνείς Σχέσεις ΚΕΔΕ